

Самолук Н. М., к.е.н., доцент, Міщук В. А., студентка
(Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне)

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Статтю присвячено дослідженню впливу інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на економічний розвиток підприємств України. У роботі визначено основні переваги та загрози впровадження ІКТ на різних рівнях економічних відносин. Розглянуто сферу використання ІКТ суб'єктами господарювання (юридичними особами) на мікрорівні. Проаналізовано та виявлено основні ІКТ-чинники, що впливають на обсяг реалізації продукції та прибуток підприємств. На основі проведеного дослідження запропоновано регуляторні механізми розвитку ІКТ.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, інформаційне суспільство, конкурентні переваги, економічний розвиток, мережа Інтернет, веб-ресурс.

Постановка проблеми. Потік інформації, яку генерує суспільство, перетворився на товар, вартість якого перевищує вартість всієї іншої виробленої продукції. Значення інформатизації для зміцнення економічної могутності країни першими усвідомили в Японії, де ще в 60-ті роки минулого століття виникла ідея створення інформаційного суспільства. Інколи зв'язок між інформаційно-комунікаційними технологіями (далі – ІКТ) і цілями розвитку підприємства чи економіки країни в цілому є очевидним, в інших випадках його не одразу можна помітити або ж виникає ілюзія його відсутності. Але тим не менше у всьому світі кожного року держави, неурядові організації та приватний сектор витрачають мільярди доларів на проекти із використанням ІКТ з надією досягнути успіху.

Аналіз останніх досліджень. Проблемі вивчення ролі ІКТ присвячені роботи багатьох видатних зарубіжних та вітчизняних вчених. Зокрема, Д. Белл у своїй концепції постіндустріального суспільства відводив для ІКТ вирішальну роль. Вчений вбачав ключовий чинник прогресу у знаннях та їх реалізації в ІКТ [9]. М. Кастельс доводив, що рушійною силою епохи, основним джерелом підвищення продуктивності виступають ІКТ як засіб генерування ідей, обробки інформації та спеціальний засіб комунікацій [10]. Вплив ІКТ на економічний розвиток країни у своїх працях досліджували такі вчені, як Г. Вейл,

Р. Гестер, А. Джефрі, М. Каррідо, У. Рані, Р. Хікс, І. Вахович, Л. Матвейчук [4], Я. Пушак [5], В. Тронько [7], З. Яремко [8] та ін. Попри це методологічні напрацювання щодо оцінки впливу ІКТ на діяльність вітчизняних підприємств та їх економічне зростання залишаються дискусійними і потребують подальших досліджень.

Постановка завдання. Враховуючи зазначене, метою цієї роботи є дослідження інформаційно-комунікаційних технологій як фактору економічного розвитку підприємства.

Виклад основного матеріалу. Концепція інформаційних технологій виникла у 1980-ті роки. За Дж. Велінгтоном, «інформаційні технології – це системи, створені для виробництва, передачі, відбору, трансформації (обробки) і використання інформації у вигляді звуку, тексту, графічного зображення і цифрової інформації». Останнім часом у публікаціях, документах і звітах вживають термін «інформаційні та комунікаційні технології» (Information and Communications Technology). Саме це поняття набуло поширення в Європі замість терміну «інформаційні технології».

На даний час, вплив ІКТ на економічний розвиток досліджується на усіх ієрархічних рівнях економічних відносин. Зокрема, на макrorівні визначається взаємозалежність між сукупними інвестиціями в ІКТ та приростом базових макропоказників, а на мікрорівні здійснюється аналіз впливу ІКТ на підвищення ефективності функціонування підприємства.

Деякі країни розглядають інформаційно-комунікаційні технології як основний стимул для заохочення їх соціально-економічного розвитку, адже ІКТ відіграють важливу роль у покращенні бізнес-середовища країни, позитивно впливають на швидке налагодження зв'язків у сферах торгівлі, фінансів, транспортування, сприяють активному співробітництву країн з впливовими міжнародними організаціями. Тож, завдяки ІКТ з'являється реальний шанс швидко подолати економічний розрив із світовими лідерами і отримати віддачу від створення додаткових матеріальних благ та робочих місць для висококваліфікованих працівників. Водночас, деякі країни розглядають розвиток і використання ІКТ в їх економіці як ключову компоненту їх національної стратегії з метою поліпшення рівня життя населення, збільшення рівня знань та посилення власної міжнародної конкурентоспроможності [7].

За допомогою ІКТ підприємства вдосконалюють свої бізнес-процеси, зменшують використання ресурсів, забезпечують часткову або повну автоматизацію діяльності персоналу, належним чином організують управління ресурсами, покращують якість управління компанією в цілому [2]. Крім того, на базі ІКТ та завдяки швидкому доступу до мережі Інтернет виникають нові формати взаємодії бізне-

су із клієнтами, зокрема – електронна комерція [7]. Тож усі ІКТ-фактори мікрорівня підвищують конкурентоспроможність підприємства і, як наслідок, призводять до зростання економічних показників його діяльності.

Проте при використанні ІКТ виникають також і певні проблеми, в тому числі поява кіберзлочинності, тобто злочинності в інформаційному просторі, що пов'язана як з використанням комп'ютерів, так і з використанням інформаційних технологій і глобальних мереж.

Однак, варто зазначити, що в різних країнах структура кіберзлочинності відрізняється, в основному залежно від характеру і рівня розвитку інформаційних технологій, поширення мережі Інтернет, використання електронних сервісів та електронної комерції. Зокрема, за даними одного з досліджень, у США структура кіберзлочинності виглядає наступним чином: 44% злочинів – склали крадіжки грошей з електронних рахунків, 16% – пошкодження програмного забезпечення, 16% – викрадення секретної інформації, 12% – фальсифікація інформації, 10% – замовлення послуг за чужий рахунок [3].

Зрозуміло, що кіберзлочини супроводжуються значними фінансовими збитками. Разом з тим, вони не підлягають оприлюдненню в Україні і точних даних щодо їх розмірів встановити неможливо. Зокрема, у відповідь на наш інформаційний запит СБУ повідомила, що згідно з даними Єдиного реєстру досудового розслідування, за 2016-2018 рр. у завершених слідчими органами безпеки кримінальних провадженнях у сфері комп'ютерних систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку встановлено суму матеріальних збитків у розмірі 11 тис. грн – це стосується лише невеликої частки злочинів – тих, що належать до компетенції СБУ; дані щодо збитків за загальною кількістю злочинів, зокрема й нерозкритих, у відповіді на наш запит не зазначено. При цьому показовим є те, що спеціальний орган державного управління (Державна служба спецзв'язку та захисту інформації), до функцій якого віднесено «формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі державних інформаційних ресурсів та інформації», судячи з відповіді на наш запит формує таку політику, не володіючи інформацією про кіберзлочини та їх фінансові наслідки, а найбільш уповноважений орган досудового розслідування кіберзлочинів, який априорі мав би володіти найповнішою інформацією про шкоду від кіберзлочинності – Генеральна прокуратура України – систематизує та лише за спеціальним запитом може надати інформацію про загальну кількість злочинів та їх регіональний розподіл. Таким чином, бачимо, що інформація про фінансові наслідки втручання у кібербезпеку країни не підлягає системному моніторингу, що, звісно, послаблює і можливості захисту від стрімкого розвитку тіньового сегменту ринку ІКТ.

Попри безсумнівні переваги ІКТ, в багатьох країнах існують

значні перешкоди для їх ефективного використання. Наприклад, країни, що розвиваються, зіштовхуються з проблемами слаборозвинутої телекомунікаційної інфраструктури, низької комп'ютерної грамотності, відсутності обізнаності або низької спроможності користування мережею Інтернет. Зрозуміло що для повної реалізації потенціалу ІКТ дані перешкоди мають бути елімінованими. Однак, деякі з них є ендемічними (наприклад розрив між поколіннями, у процесах навчання, в отриманні досвіду у сфері ІКТ), тому подолати їх досить складно.

Згідно з даними провідних фахівців, інформаційний розрив між країнами – новими лідерами в технологічній могутності та країнами-аутсайдерами в межах сучасного світового економічного порядку зростає швидше за розрив в економічному розвитку, що наразі домінує між розвиненими та найменш розвиненими країнами. Оскільки країни, що розвиваються більше страждають від «інформаційного відставання», вони ризикують залишитися далеко позаду від можливостей отримання додаткових доходів (від створення продукції з високою доданою вартістю), більш швидкого соціально-економічного зростання (автоматизації різних процесів, а отже, зменшенню собівартості продукції, оптимізації витрат підприємств, пришвидшенню виробничих процесів, ефективній реалізації ресурсів), та рівноправної повноцінної присутності на світовій арені. Вкрай негативним є те, що цей інформаційний розрив між економіками, які базуються на знаннях та інформатизації, та неінтегрованими у цей процес країнами, буде стрімко та динамічно збільшуватись, і подолати його стане майже неможливо [1]. Відтак, ІКТ має величезний вплив як для стрімкого фінансово-економічного розвитку країни, так і для її повного занепаду.

Для кращого розуміння ролі ІКТ в економічному зростанні скористаємось теорією конкурентної переваги, розробленою професором Гарвардської школи бізнесу М. Портером, котрий стверджує, що конкурентною перевагою для фірми є рівень ефективного використання наявних у неї всіх видів ресурсів, в т.ч. інформації. Тож, враховуючи, що саме ІКТ виступають механізмом використання інформаційних ресурсів, логічним виглядає припущення, що у наші дні ІКТ – основний чинник конкурентних переваг на різних рівнях [11]. А оскільки ІКТ сприяють науково-технічному прогресу та створюють необхідні умови для впровадження нових винаходів, що покращують якість продукції, фірми, котрі використовують ІКТ, отримують перевагу у якості своїх товарів над іншими, що забезпечує їм зовнішню конкурентну перевагу.

Тож на основі дослідження ІКТ чинників економічного розвитку сформовано та перевірену таку *гіпотезу*: високий рівень використан-

ня ІКТ на підприємствах призводить до формування конкурентних переваг і відповідно зростання економічних результатів діяльності підприємств (обсяги реалізованої продукції, прибутки).

Фактори для перевірки гіпотези на прикладі України вибрані з матеріалів статистичних обстежень «Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України» за 2010, 2012, 2014, 2015, 2016, 2017 роки [6]: кількість підприємств, які використовували комп'ютери, од.; середня кількість працівників, які використовували комп'ютери, осіб; кількість підприємств, які мали фахівців у сфері ІКТ, од.; кількість підприємств, які мали доступ до мережі Інтернет, од.; кількість підприємств, які використовували веб-сайту для обслуговування клієнтів, постачання продукції та послуг у режимі он-лайн, для надання відвідувачам можливості формувати замовлення товарів та послуг у режимі он-лайн, од.; кількість підприємств, які використовували соціальні медіа для представлення підприємства або рекламування його роботи, од.

Як видно з рис. 1, усі показники використання ІКТ мають значний прямий вплив на обсяги реалізації продукції підприємств, про що свідчать значення парних коефіцієнти кореляції більші за 0,9. Отже, чим вищий рівень комп'ютеризації підприємств, наявності в них фахівців в ІТ-сфері, використання в діяльності мережі Інтернет, в т.ч. соціальних мереж та веб-ресурсів, тим більші обсяги реалізації продукції у них спостерігаються.

Рис. 1. Коефіцієнти кореляції обсягів реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за ВЕД з окремими показниками ІКТ у 2017 році

Проте, що стосується прибутку, то найбільш тісний зв'язок з даним фінансовим показником має використання підприємствами

Інтернету для отримання і розповсюдження інформації про товари та послуги (таблиця). Також на розмір прибутку впливає і рівень забезпеченості персоналу підприємства ІКТ, зокрема комп'ютерами.

Таблиця

Коефіцієнти кореляції чистого прибутку (збитку) підприємств з окремими показниками ІКТ

Рік	Чистий прибуток (збиток) підприємств, млн грн	Кількість підприємств, які викорис. комп'ютери, од.	Середня кількість працівників, які викорис. комп'ютер, осіб	Кількість підприємств, які мали доступ до мережі Інтернет	Кількість підприємств, які викорис. інтернет для отримання інформації про товари та послуги	Кількість підприємств, що мали веб-сайт, який функціонував у мережі Інтернет
	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
2017	168752,8	40327	1373966	39582	34663	16240
2016	29705	39540	1199001	38825	33298	15608
2015	-373516	41597	1303456	40747	22775	18323
2014	-590066,9	41165	1213632	40111	19551	13485
2012	35067,3	44648	1251614	42464	34179	16916
2010	13906,1	50846	1353596	43847	30976	15962
Коефіцієнт кореляції		0,20	0,43	0,13	0,99	0,32

Варто відмітити, що за результатами проведення круглого столу «Business Roundtable», ще у 2015 р., група компаній з обсягом річного доходу 7,2 трлн дол США визначила, що рівень використання ІКТ та відповідно ступінь мережевої готовності має значний вплив на здатність компанії вести бізнес на міжнародному рівні. Використання мережі Інтернет знижує торгові витрати, пов'язані з пошуком клієнтів, виконанням замовлень, а також інші експлуатаційні витрати, пов'язані з веденням бізнесу. Крім того, ті малі та середні підприємства, що використовують Інтернет для торгівлі на глобальних платформах, мають ступінь виживання 54%, що на 30% більше, ніж у офлайнових компаніях [5]. Наприклад, британо-нідерландська компанія «Unilever», один з світових лідерів з продажів на ринку продуктів харчування та товарів побутової хімії розробила глобальне корпоративне сховище даних, де зберігається інформація з усіх операцій фірми. Основною метою її створення було забезпечення прозорості системи та проведення комплексного аналізу споживчих даних. Агрегування великих даних дає можливість виявити райони, де знижуються витрати та покращується продуктивність бізнесу, що може призвести до збільшення доступності продукції для споживачів [5].

Для досягнення високого рівня розвитку ІКТ варто комплексно використовувати інструменти державного та договірної регулювання, що наведені на рис. 2.

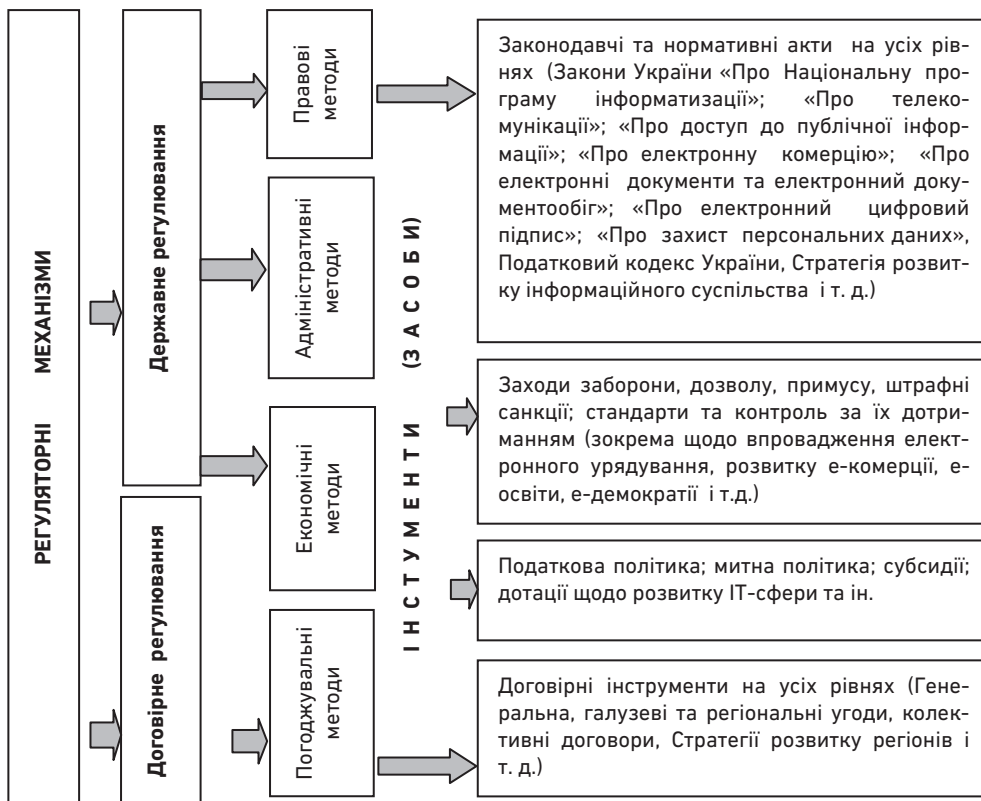

Рис. 2. Регуляторні механізми розвитку ІКТ (розроблено авторами)

Висновки. Результати дослідження розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та їх впливу на економічні результати діяльності підприємств дозволяють зробити наступні висновки:

1) ІКТ як сукупність всіх технологій, що використовуються для спілкування та роботи з інформацією, в сучасному світі є одним з визначальних чинників конкурентоспроможності на всіх ієрархічних рівнях економічних відносин – завдяки розвитку ІКТ актуалізуються можливості донесення інформації та її корисного використання в комунікаціях держави, бізнесу та населення;

2) попри відомі переваги ІКТ-чинників в отриманні позитивних економічних наслідків бізнес-діяльності, негативним проявом стрімкого розвитку ІКТ є кіберзлочинність та пов'язані з нею втрати; їх недостатній моніторинг в Україні серед інших чинників стримує можливість отримання позитивних ефектів взаємодії в інформаційному просторі;

3) економічні переваги розвитку ІКТ підтверджені результатами проведеного кореляційно-регресійного аналізу впливу окремих факторів використання ІКТ на економічні показники діяльності підприємств України.

Отже, на даний час інформаційно-комунікаційні технології виступають ключем до успіху у бізнесі, стають наріжним каменем ведення підприємницької діяльності. Саме тому підприємства все більше і більше починають інвестувати в ІКТ, адже без цього вони просто не витримають конкуренції, особливо на міжнародній арені.

1. Гончаренко Н. І. Особливості функціонування світового ринку інформаційних технологій в умовах трансформаційних змін глобального економічного середовища. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Сер. Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм.* 2018. Вип. 7. С. 95–100. 2. Довгань Л. Є., Козинець А. В. Розвиток ІТ-сфери: проблеми та шляхи вирішення в забезпеченні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. *Актуальні проблеми економіки та управління* : збірник наук. праць молодих вчених КПІ ім. І. Сікорського. 2018. № 12. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/130936/126662> (дата звернення: 27.09.2019). 3. Кіберзлочинність: проблеми боротьби і прогнози. URL: http://anticyber.com.ua/article_detail.php?id=140 (дата звернення: 27.09.2019). 4. Матвейчук Л. О. Моделювання впливу інформаційно-комунікаційних технологій на економіку країн. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Сер. Державне управління.* 2017. № 1 (84). С. 29–35. 5. Пушак Я. Я. Сучасні тенденції розвитку мережевої економіки на підприємствах в умовах глобальних викликів. *Глобальні та національні проблеми економіки.* 2017. Вип. 18. С. 608–612. 6. Статистична інформація. *Офіційний сайт Державної служби статистики України.* URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 27.09.2019). 7. Тронько В. В. Вплив ІКТ на економічний розвиток країни. *Ефективна економіка.* 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3959> (дата звернення: 27.09.2019). 8. Яремко З. М. Підходи до оцінки впливу інформаційних і комунікаційних технологій на соціально-економічний розвиток. *Економічний аналіз* : зб. наук. праць Терноп. нац. економ. ун-ту / редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014. Том 15. № 1. С. 216–227. 9. Bell D. *The Coming of Post-industrial Society: A Venture of Social Forecasting.* New York : Basic Books, 1973. 507 p. 10. Castells M. *The Information Age: Economy, Society and Culture: The Rise of the Network Society.* Oxford : Blackwell, 1996. 556 p. 11. Porter M. *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance.* New York : Free Press, 1985. 592 p.

REFERENCES:

1. Honcharenko N. I. Osoblyvosti funktsionuvannya svitovoho rynku informatsiinykh tekhnolohii v umovakh transformatsiinykh zmin hlobalnoho ekonomichnoho seredovyscha. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V. N. Karazina. Ser. Mizhnarodni vidnosyny. Ekonomika. Krainoznavstvo. Turyzm.* 2018. Vyp. 7. S. 95–100. 2. Dovhan L. Ye., Kozynets A. V. Rozvytok IT-sfery: problemy ta shliakhy vyrishennia v zabezpechenni konkurentospromozhnosti vitchyznianskykh pidpriemstv. *Aktualni problemy ekonomiky ta upravlinnia* : zbirnyk nauk. prats molodykh vchenykh KPI im. I.

- Sikorskoho. 2018. № 12. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/130936/126662> (data zvernennia: 27.09.2019). **3.** Kiberzlochynnist: problemy borotby i prohnozy. URL: http://anticyber.com.ua/article_detail.php?id=140 (data zvernennia: 27.09.2019). **4.** Matveichuk L. O. Modeliuvannia vplyvu informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii na ekonomiku krain. *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. Ser. Derzhavne upravlinnia.* 2017. № 1 (84). S. 29–35. **5.** Pushak Ya. Ya. Suchasni tendentsii rozvytku merezhevoi ekonomiky na pidpriemstvakh v umovakh hlobalnykh vyklykiv. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky.* 2017. Vyp. 18. S. 608–612. **6.** Statystychna informatsiia. *Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy.* URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (data zvernennia: 27.09.2019). **7.** Tronko V. V. Vplyv IKT na ekonomichnyi rozvytok krainy. *Efektyvna ekonomika.* 2015. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3959> (data zvernennia: 27.09.2019). **8.** Yaremko Z. M. Pidkhody do otsinky vplyvu informatsiinykh i komunikatsiinykh tekhnolohii na sotsialno-ekonomichnyi rozvytok. *Ekonomichnyi analiz : zb. nauk. prats Ternop. nats. ekonom. un-tu / redkol.: V. A. Derii (holov. red.) ta in. Ternopil : Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu «Ekonomichna dumka»,* 2014. Tom 15. № 1. S. 216–227. **9.** Bell D. *The Coming of Post-industrial Society: A Venture of Social Forecasting.* New York : Basic Books, 1973. 507 r. **10.** Castells M. *The Information Age: Economy, Society and Culture: The Rise of the Network Society.* Oxford : Blackwell, 1996. 556 r. **11.** Porter M. *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance.* New York : Free Press, 1985. 592 r.

Samoliuk N. M., Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor,
Mishchuk V. A., Senior Student (National University of Water and
Environmental Engineering, Rivne)

INFLUENCE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES ON ECONOMIC OUTCOMES OF ENTERPRISES ACTIVITY

The influence of information and communication technologies (ICT) on the economic development of Ukrainian enterprises is investigated in this article. Firstly, the main advantages and threats of ICT implementation at different levels of economic relations are identified.

ICTs play an important role in the country's business environment improvement via positive impact on development of communications in trade, finance and transport. ICT offers a real chance to narrow the economic gap existing in developing countries and world leaders. They also allow to achieve benefits due to create additional material goods and jobs for highly skilled workers. However, there are also some problems in the use of ICT, including the emergence of cybercrime. Secondly, the scope of ICT use by business entities (legal

entities) is considered. Thirdly, the following hypothesis was formed and tested based on the research of ICT factors of economic development: the high level of ICT usage in enterprises leads to the formation of competitive advantages and, accordingly, the growth of economic indicators of enterprise activity. The results of the correlation-regression analysis confirmed that the higher the level of computerization of enterprises, the availability of specialists in the IT sphere, the use of Internet activities (including to obtain and disseminate information about goods and services), the greater the volume of sales and profits. However, in terms of profits, the closest link with this financial indicator has the use of Internet in business to obtain and disseminate information about goods and services. Profitability is also influenced by the level of the ICT provision including computers as well as staff skills in ICT application. Fourthly, it is proposed to use state and contractual regulatory instruments comprehensively to achieve a high level of ICT development.
Keywords: information and communication technologies, information society, competitive advantages, economic development, Internet, web resource.

Самолук Н. Н., к.э.н., доцент, Мищук В. А., студентка
(Национальный университет водного хозяйства и природопользования, г. Ровно)

ВЛИЯНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ЭКОНОМИЧЕСКИЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ

Статья посвящена исследованию влияния информационно-коммуникационных технологий (ИКТ) на экономическое развитие предприятий Украины. В данной работе определены основные преимущества и угрозы внедрения ИКТ на различных уровнях экономических отношений. Рассмотрена сфера использования ИКТ субъектами хозяйствования (юридическими лицами) на микроуровне. Проанализированы и выявлены основные ИКТ-факторы, влияющие на объем реализации продукции и прибыль предприятий. На основе проведенного исследования предложены регуляторные механизмы развития ИКТ.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, информационное общество, конкурентные преимущества, экономическое развитие, сеть Интернет, веб-ресурс.
